

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 232/2024
12.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Тајјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Зорана Симоновића и др, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Симоновића, адвоката Горана Карадаревића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 84/19 од 28.03.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 435/23 од 21.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Симоновића, адвоката Горана Карадаревића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 84/19 од 28.03.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 435/23 од 21.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 84/19 од 28.03.2023. године оглашени су кривим окривљени Зоран Симоновић за кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика за које је осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и окривљени АА за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Истом пресудом од окривљених је одузета опојна дрога а од окривљеног Зорана Симоновића одузета је и имовинска корист прибављена кривичним делом како је све то ближе наведено у изреци првостепене пресуде. Према окривљенима изречена је мера безбедности одузимање предмета ближе одређених у изреци пресуда и одлучено је о трошковима кривичног поступка. Окривљени Зоран Симоновић је на основу члана 423. став 1. тачка 2) Законика о кривичном поступку ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољена производња, држање,

ношеће и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика и од истог су на основу члана 535. Законика о кривичном поступку одузети предмети ближе одређени у изреци првостепене пресуде и одређено је да трошкови кривичног поступка који се односе на балистичко вештачење падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 435/23 од 21.11.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе браниоца окривљеног Зорана Симоновића и Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, а пресуда Вишег суда у Новом Саду К 84/19 од 28.03.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Зорана Симоновића, адвокат Горан Карадаревић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да побијане пресуде преиначи и окривљеног Зорана Симоновића огласи кривим за кривично дело неовлашћено држање опојних дрога из 246а став 1. Кривичног законика.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Симоновића, адвоката Горана Карадаревића је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП уз образложење да се осуђујућа пресуда заснива на записнику о саслушању окривљеног АА сачињеног 15.06.2017. године пред Полицијском управом у Новом Саду, а који записник не садржи изричиту изјаву окривљеног о томе да ли ће узети браниоца по свом избору уз упозорење да ће му ако не изабере браниоца у случају обавезне одбране бити постављен бранилац по службеној дужности у складу са одредбама законика. Дакле, као разлог незаконитости наведеног записника бранилац истиче да је окривљени АА саслушан у полицији супротно члану 85. став 5. ЗКП, јер предметни записник не садржи изјаву окривљеног о присуству браниоца те се на истом записнику не може заснивати судска одлука.

Врховни суд овакве наводе оцењује као неосноване.

Наиме, према правном схватању Врховног касационог суда заузетом на седници Кривичног одељења 26.10.2020. године, записник о саслушању осумњиченог сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП уколико окривљени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, представља у начелу незаконит доказ на ком се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, у сваком конкретном

случају треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца на записнику, испуњава стандард упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при том у виду и ставове Европског суда за људска права у предмету Алмаши против Србије од 08.10.2019. године, број представке 21388/15.

Дакле, уколико упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца из члана 85. став 3. ЗКП, експлицитно није констатовано у записнику о саслушању окривљеног позивањем на наведену законску норму, суд у сваком конкретном случају процењује да ли упозорење органа поступка и изјашњење окривљеног испуњавају стандард прописан одредбом члана 85. став 3. ЗКП, а од које процене суда зависи да ли записник о саслушању окривљеног представља законит или незаконит доказ.

У конкретном случају из списка предмета – записника о саслушању окривљеног АА пред овлашћеним службеним лицима Полицијске управе у Новом Саду од 15.06.2017. године, произилази да је окривљени поучен о својим правима у предистражном поступку из члана 68. ЗКП, пре свега о праву на браниоца, да му је омогућен поверљив разговор са браниоцем Бориславом Прица који је надзиран само гледањем, а не и слушањем и тај разговор је трајао 10 минута, након чега је окривљени изјавио да жели да изнесе одбрану. Након тога, окривљени и његов бранилац су упозорени да имају право да прочитају записнике или да захтевају да им се прочита записник и констатовано је да су прочитали записник и да немају примедбе. Овај записник потписали су окривљени, његов бранилац – адвокат Борислав Прица, записничар ББ и овлашћено службено лице ВВ.

Из свега наведеног, по оцени овог суда, произилази да је окривљени АА дана 15.06.2017. године пристао да да свој исказ у Полицијској управи Нови Сад у присуству браниоца, адвоката Борислава Прице који му је постављен по службеној дужности, при чему наведена упозорења дата окривљеном од стране органа поступка у конкретном случају испуњавају стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, а из којих разлога оспоравани записник и одбрана окривљеног дата на овом записнику представљају законите доказе.

Сходно изнетом, супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Симоновића којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП оцењени су као неосновани.

Са изнетих разлога на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП Врховни суд је донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**